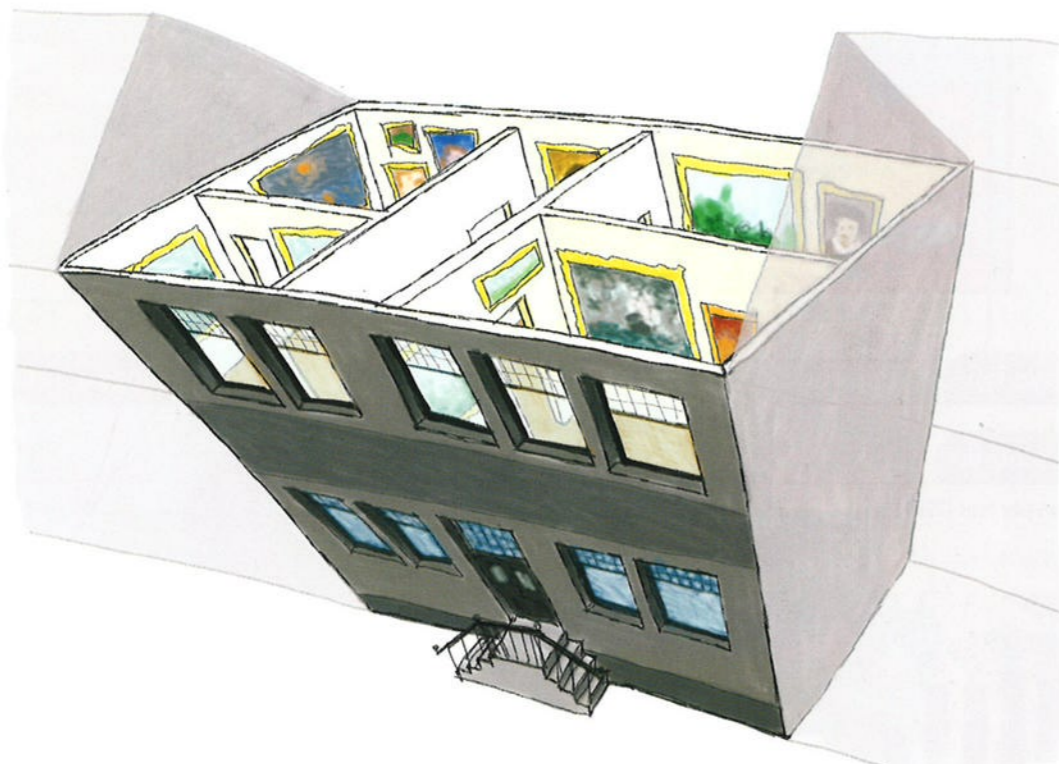

Het *Nederlands Openluchtmuseum* is in 1912 opgericht. De oprichter was generaal F.A. Hofer (1850 - 1938). Hij had heel lang in het leger gewerkt, maar na een val van een paard kon dat niet meer. Het was rond 1900, de tijd dat de industrie op kwam zetten. Veel werk dat vroeger met de hand werd gedaan, werd door machines overgenomen. Machines werkten sneller en beter. Veel mensen, en ook generaal Hofer, waren bang dat straks niemand meer zou weten hoe het leven vroeger was. Generaal Hofer en een paar vrienden wilden een museum oprichten. Dan kon iedereen altijd zien hoe het leven in Nederland verliep in de tijd voordat al die machines er waren.

Deze tekst gaat over de oprichting van het openluchtmuseum. In een museumgids kun je ook informatie lezen over wat er in het museum te bekijken is. De gids geeft feiten weer. Een **feit** is iets wat echt waar is, of iets wat echt gebeurd is. Feiten kun je niet veranderen. Zó is het. Dát is er gebeurd. Generaal Hofer heeft echt in 1912 het museum opgericht.

Wat is het verschil met een mening?

Een **mening** is dat wat je van iets of iemand vindt.

Het is een opvatting, een oordeel, een opinie.

Je kunt je mening ergens over geven, dan zeg je dus wat je ervan vindt, hoe je over iets denkt.

Na een vermoeiende saaie busrit kwamen we bij het museum aan. Daar werd ons uitstapje eindelijk leuk. We zwierven door een zaal met oude schoolspullen. Er waren leien en griffels, oude schoolbanken en inktpotten. Zelfs de geur die in het museum hing, bracht ons terug naar vroegere tijden.

De busrit wordt omschreven als vermoeiend en het museum als leuk. Dat is de mening van de schrijver, misschien denkt iemand anders daar wel heel anders over. De geur vond de schrijver lijken op die van vroegere tijden. Ook dat is een mening.

Een tekst geeft ook nogal eens een conclusie weer.

Een **conclusie** is een gevolgtrekking, dat wat je ergens uit opmaakt.

De spoolster in de wasserij zat de hele dag op haar knieën met haar handen in ijskoud water. De strijkster stond urenlang voorovergebogen te strijken. In de was- en spoelruimte was het nat en tochtig. *Werken in de wasserij was dus zwaar en ongezond.*

De schuingedrukte zin van dit tekstje geeft de conclusie weer. Eerst wordt het werken omschreven, daarna wordt de conclusie getrokken (let ook op het woord 'dus').

Het is verstandig om niet gelijk alles wat geschreven staat voor waar aan te nemen. Veel dingen die geschreven worden, zijn helemaal niet zeker.

Geschiedenis is hiervan een goed voorbeeld.

We moeten afgaan op de informatie die we hebben, maar soms komt er nieuwe informatie boven water. Dan moeten conclusies ook wel eens aangepast worden. Probeer dus kritisch te blijven kijken naar informatie. Klopt het wel wat er staat?

Naast feiten en meningen kennen we ook nog *reclameboodschappen*.

Een reclameboodschap prijst een artikel, dienst of bedrijf aan, om mensen over te halen het te kopen of er gebruik van te maken. Een reclame zegt dus dat iets heel leuk of goed is. De reclamemaker hoopt dat mensen het dan gaan kopen.

Een reclameboodschap bevat meestal eenzijdige informatie. De halve waarheid. Wat weer iets anders is dan leugens, want dat mag niet in reclame.

Het *Tropenmuseum* is een volkenkundig museum dat gehuisvest is in een van de mooiste historische gebouwen van Amsterdam. Proef de sfeer van de tropen en de subtropen: slenter door een Arabische winkelstraat, rust uit in een nomadentent of hoor het onweer boven de Afrikaanse savanne.

In deze reclametekst wordt het Tropenmuseum aangeprezen als een van de mooiste gebouwen van Amsterdam. Geen leugen, maar wel een beetje eenzijdige informatie.

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 26

Bron 1 (opgave 1)

- A Voor sommige schilderijen wordt heel veel geld betaald. Zo zijn ook de schilderijen van Vincent van Gogh uiterst kostbaar. Enkele van zijn meesterwerken behoren tot de duurste schilderijen aller tijden. Evenals de werken van kunstenaar Pablo Picasso. Zijn schilderij *Jongens met pijp* bijvoorbeeld werd onlangs verkocht voor meer dan 100 miljoen euro. Jammer dat deze schilder niet meer leeft, anders zou hij van zijn leven niet meer hoeven te werken.
- B Het Kröller-Müller museum in Otterlo heeft zijn naam te danken aan Helene Kröller-Müller. Zij was de dochter van een Duits industrieel. In het jaar 1888 stapt zij in het huwelijksbootje met Anton Kröller. Anton krijgt de leiding over het grote bedrijf van Helenes vader. Samen met haar echtgenoot verzamelt zij een grote collectie beeldende kunst. Deze indrukwekkende collectie draagt zij in 1935 over aan de Nederlandse Staat. Als dank wordt het museum waar de collectie te zien is naar haar vernoemd.
- C Jonathan heeft laatst een bezoekje gebracht aan het Kröller-Müller Museum in Otterlo. Het hoogtepunt van zijn bezoek, vond hij toch wel de schilderijen van Vincent van Gogh. Jonathan vindt zelf dat Vincent de beste schilder van de wereld is. Maar ook Rembrandt kan er volgens hem wel wat van. Alhoewel hij het schilderij *De Nachtwacht* van Rembrandt niet eens zo mooi vindt.

Bron 3 (opgave 3)

Het Kröller-Müller is een van de mooiste musea van Nederland. Een absolute aanrader voor een dagje uit. Nergens vind je zo'n grote verzameling van de meest prachtige schilderijen en beelden. Kom eens kijken en oordeel zelf. Het Kröller-Müller Museum: kunst met een grote K!

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 27

Bron 1 (opgave 1)

Groep 7 van basisschool Het kunstwerk heeft zelf een tentoonstelling gemaakt. Alle leerlingen hebben afgelopen weken flink hun best gedaan. Op de tentoonstelling hangen nu 23 schilderijen (s). Er staan 17 geboetseerde beelden (b), 19 beschilderde glazen (g) en 14 gipsbeeldjes (gb). De meester heeft nog gezorgd voor 8 gipsen maskers (m). Dat maakte de tentoonstelling pas echt compleet.

Bron 2 (opgave 2)

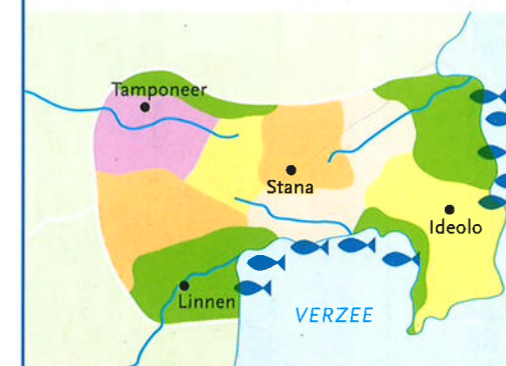
col.lect.ie (de-(v.); -s) verzameling, vaak van waardevolle of interessante dingen.

Bron 3 (opgave 3)

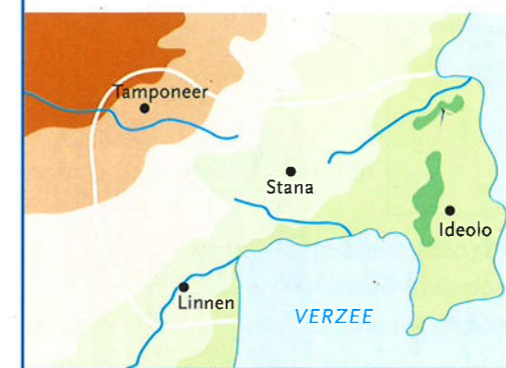
Intaland: topografie, middelen van bestaan en hoogte

legenda:
— rivier
— verharde weg
— spoorweg
□ landsgrens
□ provinciegrens
• stad

legenda:
■ rijst
■ mais
■ suikerriet
■ veeteelt
■ katoen
■ visserij

legenda:
■ hoger dan 2000 m
■ 1000 - 2000
■ 500 - 1000
■ 100 - 500
■ 0 - 100
■ onder zeeniveau

Bron 2 (opgave 2)

Het joodse meisje Anne Frank heeft jaren in een achterhuis in Amsterdam gewoond. Daar schreef zij haar beroemde dagboek. Vanaf 1960 is dit huis een museum en het heet sindsdien *Het Anne Frank Huis*. Vanaf het eerste begin is de belangstelling voor het museum groot. In 2004 bezochten ongeveer een miljoen belangstellenden het museum.

Museum

Er bestaan een heleboel verschillende musea over allerlei onderwerpen. Als je graag iets wilt weten over scheepvaart, kun je naar het scheepvaartmuseum gaan. Wil je meer zien over Afrika? Dan ga je naar het Afrikamuseum.

Zo is het ook met zoeken naar informatie. Als je op zoek bent naar informatie, kun je in verschillende bronnen zoeken. Het museum is eigenlijk ook een bron. Daar kun je voorwerpen echt gaan bekijken. Als je er daarna meer van wilt weten zoek je dat op in een schriftelijke bron. Zoals je voor een museum kiest, kies je ook voor een bron.

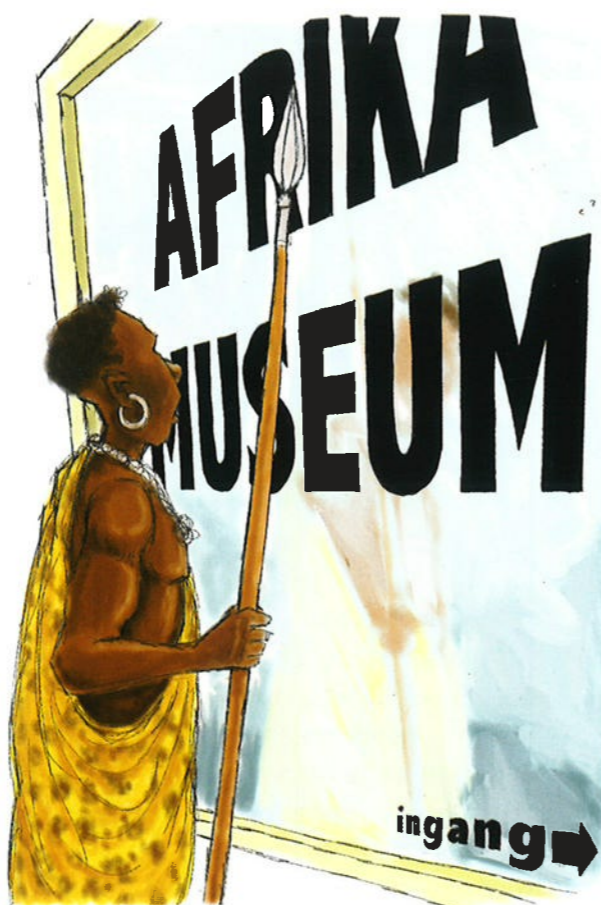
Er zijn **verschillende soorten bronnen**: internet, informatieve boeken, encyclopedie, atlas, woordenboek. Binnen een bron zoek je in het register naar het onderwerp waarover je meer wilt weten.

Een museum gaat vaak over een onderwerp, bijvoorbeeld *scheepvaart* of *Afrika*. In een museum heb je meestal verschillende afdelingen. Wil je in het Afrikamuseum iets weten over hoe de mensen wonen, over de natuur of over de dierenwereld? Bekijk dan de museumgids, dan kun je zien welke afdelingen er zijn. Gebruik daarbij de **inhoudsopgave**.

Wil je speciaal iets weten over bijvoorbeeld speelgoed, kijk dan eens achterin of de gids ook een **register** heeft. En zo ja, zie je dan ook het woord *speelgoed* staan?

Inhoudsopgave

Bezoekersinfo	p. 5
Activiteiten en speurtochten	p. 6
Tentoonstellingen	p. 10
Vaste presentatie	p. 28
Collectie	p. 37
Jong & School	p. 52
Restaurant	p. 68
De winkel	p. 71
Plattegrond	p. 73
Register	p. 75

Ook een **Gouden Gids** heeft verschillende 'afdelingen'. De Gouden Gids is een dik boek, dat eruit ziet als een telefoonboek, en heeft gele bladzijden. De Gouden Gids wordt ieder jaar gratis verspreid bij alle bedrijven en huisadressen in Nederland. In de Gouden Gids kun je informatie opzoeken over producten en diensten van bedrijven.

Je wilt bijvoorbeeld naar een museum bij jou in de buurt. In de Gouden Gids kun je daarvan namen en adressen vinden. Ook telefoonnummers en soms websiteadressen van bedrijven en verenigingen staan in de Gouden Gids vermeld. Deze informatie kun je op verschillende manier zoeken, de Gouden Gids heeft 4 ingangen:

- 1a thema-index: een overzicht van de verschillende hoofdonderwerpen
- 1b thema-index: een overzicht van elk onderwerp apart
- 2 rubrieken-index: een register met trefwoorden
- 3 bedrijven op rubriek: namen, adressen en telefoonnummers van de verschillende bedrijven en verenigingen die per onderwerp bij elkaar staan
- 4 bedrijven op alfabet

Inhoudsopgave	
Gebruikersinformatie	3
<ul style="list-style-type: none"> • Servicedesk bedrijven • Belangrijke telefoonnummers • Regiokaart en publicatiemaanden 	
Overheidsinformatie en plattegronden	11
<ul style="list-style-type: none"> • Overheid en lokale diensten • Plattegronden van woonplaatsen in uw regio • Straatnamenregister 	
Index	36
<ul style="list-style-type: none"> • Alle rubrieken en trefwoorden op alfabetische volgorde 	
Gele Gids	58
<ul style="list-style-type: none"> • Alle bedrijven gerangschikt op bedrijfsactiviteit 	
Witte Gids	640
<ul style="list-style-type: none"> • Alle bedrijven alfabetisch gesorteerd 	

 goudengids.nl
my local search

Wat of Wie zoekt u?

Waar?

De Gouden Gids is ook op het internet te vinden.

Het website-adres is: www.goudengids.nl

Bovenaan de homepage kun je intypen **wat** je zoekt (een **product of dienst**; bijvoorbeeld musea), **wie** je zoekt (de bedrijfsnaam; bijvoorbeeld de naam van een museum) en **waar** je wilt zoeken (de plaatsnaam of postcode). Daarna klik je op *Vind* en de computer doet de rest.

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 28

Bron 1 (opgave 1)

Musea

Atlas Van Stolk, K Hoogstr 31, 3011 GK ROTTERDAM	010-217 67 24
Internet	www.atlasvanstolk.nl
Belasting- & Douane Museum, Parkin 14-16, 3016 BB ROTTERDAM	010-440 02 00
Bisdorp van Vliet Museum Stichting, Hoogstr 166, 2851 BE HAASTRECHT	0182-50 13 54
Boymans van Beuningen Museum Stichting, Museumk 18-20, 3015 CX ROTTERDAM	010-441 94 00
Brandweer Museum, Industriehaven 8, 3221 AD HELLEVOETSLUIS	0181-31 44 79
Burgvliet Kunstcentrum, L Groenendaal 46, 2801 LT GOUDA	0182-51 26 65
Catharina Gasthuis Museum Het, Achter de Kerk 14, 2801 JX GOUDA	0182-33 10 00
Chabot, Museumk 11, 3015 CB ROTTERDAM	010-436 37 13
Crimpenerhof Streekmuseum, Ysseldk 312, 2922 BM KRIMPEN AD IJSEL	0180-51 48 66
Derksen Kunstinformatie Bureau, St Pieterstg 8, 3111 BC SCHIEDAM	010-478 01 88
Dubbele Palmboom De, Voorhaven 12 3024 RM ROTTERDAM	010-476 15 33
Dulhuisjes De, Duinstr 18, 3235 NK ROCKANJE	0181-48 40 86
Fonds Goudse Glazen Stichting, Achter de Kerk 16, 2801 JX GOUDA	0182-51 26 84
Fort aan den Hoek van Holland Sticht, Postbus 9, 3150 AA HOEK VAN HOLLAND	0174-38 28 98

FRISIA MUSEUM

MAGISCH REALISME

open: maandag t/m zondag van 10.00 - 17.00 uur

Spanbroekerweg 162, 1715 GV SPANBROEK	0226-35 11 11
Fax	0226-35 18 59
Internet	www.frisia-museum.nl

Bron 2 (opgave 3)

Bron 3 (opgave 4)

De aanwezigheid van twee afdelingen onder één dak geeft het Bonnefantenmuseum zijn eigen karakter. De afdeling oude kunst bevindt zich op de eerste verdieping. De tweede verdieping herbergt hedendaagse kunst. De koepelzaal is 'projectruimte'. In deze ruimte vinden wisselende tentoonstellingen rondom één kunstenaar plaats. In de midden- en rechtervleugel van het gebouw, zowel op de eerste als tweede verdieping staan de vaste collecties opgesteld.

Bron 4 (opgave 5)

Een lijstje van verschillende naslagwerken:

- A een boek over auto's
- B een boek over het autoracecircuit in Assen
- C een algemene encyclopedie
- D een boek over openbaar onderwijs in de 20e eeuw
- E een catalogus met schoolartikelen
- F een video over het jaar 1960
- G de website van het openluchtmuseum

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 29

Bron 1 (opgave 1)

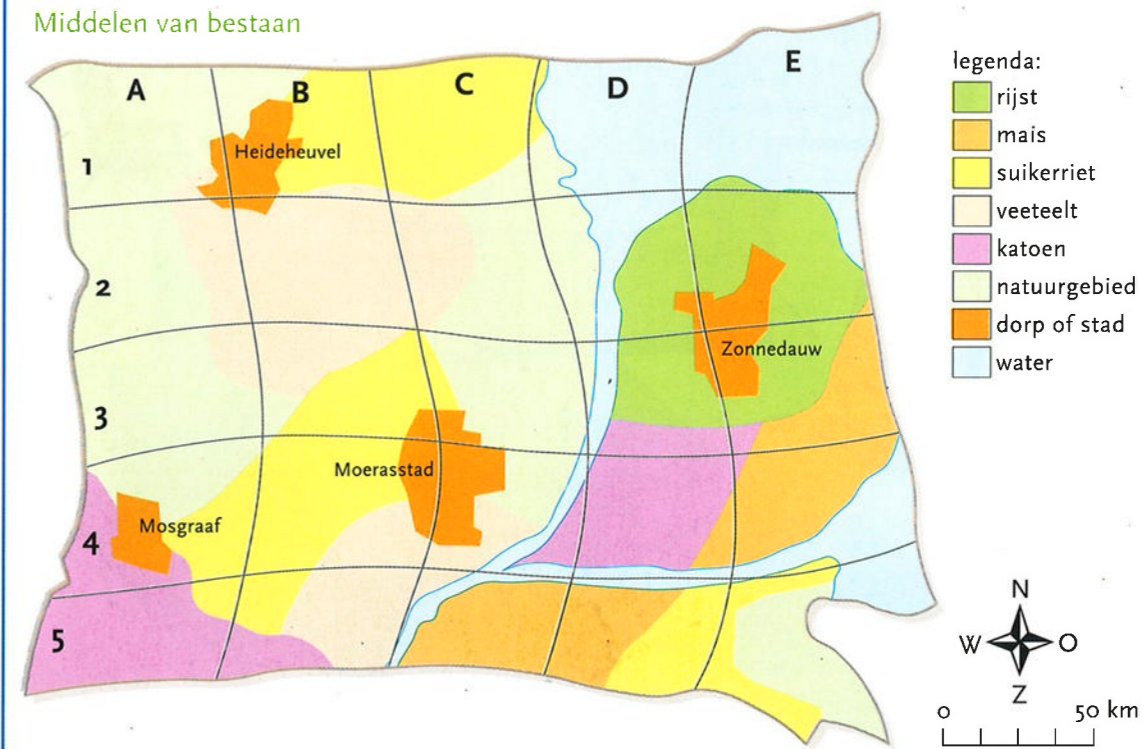
Vier samen met je vriendjes en vriendinnetjes je verjaardag in het Militaire Luchtvaart Museum en doe de opleiding tot vlieger. Door het maken van opdrachten in een spannende kijktocht langs de vliegtuigen in het museum, ontdekken jullie de geheime codes waarmee de vliegerkist geopend kan worden. In de vliegerkist liggen de spulletjes die nodig zijn tijdens de opleiding tot vlieger. Na van alles te weten te zijn gekomen over vliegtuigen, gaan jullie als klap op de vuurpijl in het Flying Center jullie eigen vliegkunsten vertonen. Als jarige mag je, gekleed in een vliegeroverall, laten zien wat je kan tijdens een vlucht in een F-16 simulator. Zullen jullie slagen voor de opleiding tot vlieger en naar huis gaan met het felbegeerde vliegbrevet?

klap (de- (m.); -pen) 1 geluid van iets hards dat valt of ergens tegenaan komt # met een klap botste de auto tegen een boom; de klap op de vuurpijl: (uitdr.) het hoogtepunt aan het einde van iets 2 keer dat iemand geslagen wordt > slag, mep, tik, dreun # iemand een klap verkopen: iemand slaan; een klap krijgen: (uitdr.) iets moeilijks te verwerken krijgen; dat was een klap in mijn gezicht: (uitdr.) iets moeilijks of vervelends waar ik niet op gerekend had; een klap van de molen gehad hebben: (uitdr.) niet goed wijs zijn; in één klap rijk worden: (uitdr.) in één keer

Bron 2 (opgave 2)

Middelen van bestaan

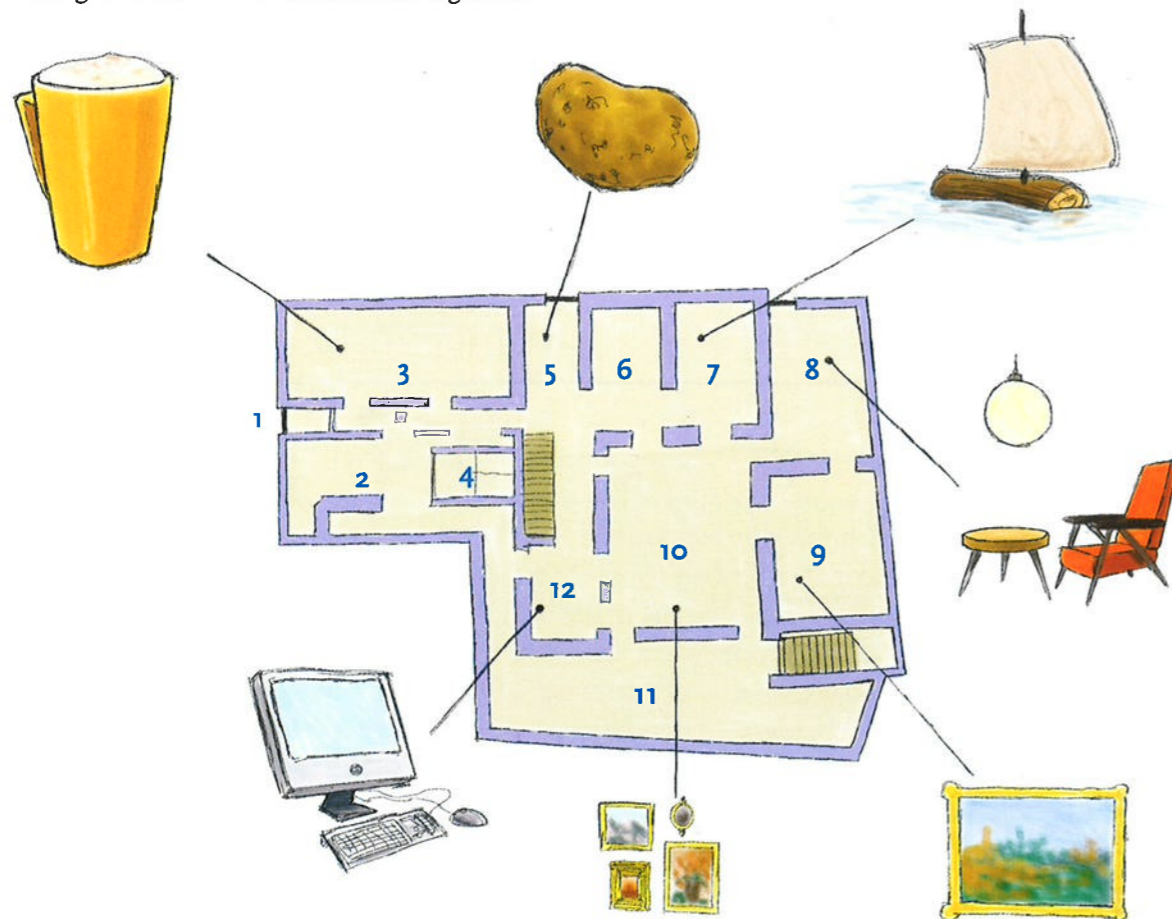

Een kaart of plattegrond helpt je om te bepalen hoe je ergens kunt komen. Nu bevind ik mij hier en ik wil daar naar toe.

Eerst moet je dus weten waar je je bevindt op de kaart of plattegrond die je gebruikt, dat noem je **plaatsbepaling**.

- Je kunt dat bepalen door **herkenningspunten** die je in je omgeving ziet, op te zoeken op de kaart. Dus bijvoorbeeld: 'Ik sta bij het restaurant. Het restaurant zie ik hier op de kaart, dus nu weet ik waar ik mij op de kaart bevind.'
- Je kunt ook aan de hand van **tekst** bepalen waar je bent op een kaart of plattegrond. Kijk maar eens naar de plattegrond hieronder. Je loopt bijvoorbeeld in dit museum en je leest op een bordje dat je in de stijkkamer bent. Daarna kijk je op de plattegrond. Aan de hand van de legenda kun je opzoeken welk nummer de stijkkamer heeft (nummer 6). Je zoekt nummer 6 op de plattegrond. Daar bevind je je dus.

Plattegrond van een museum met legenda:

1 ingang	5 duin aardappelveld	9 schilderijzaal
2 receptie	6 stijkkamer	10 patio
3 gasthuiskamer	7 strand met bomschuit	11 galerij
4 toiletten	8 stijkkamer	12 computerzaal

Soms kun je ook gebruik maken van **foto's**.

Een van je vrienden is laatst in het openluchtmuseum geweest. Zijn vader had daar leuke foto's van gemaakt. Aan de hand van de foto's kun je de plekjes waar die foto's gemaakt zijn, opzoeken op de plattegrond. De legenda is daarbij erg belangrijk.

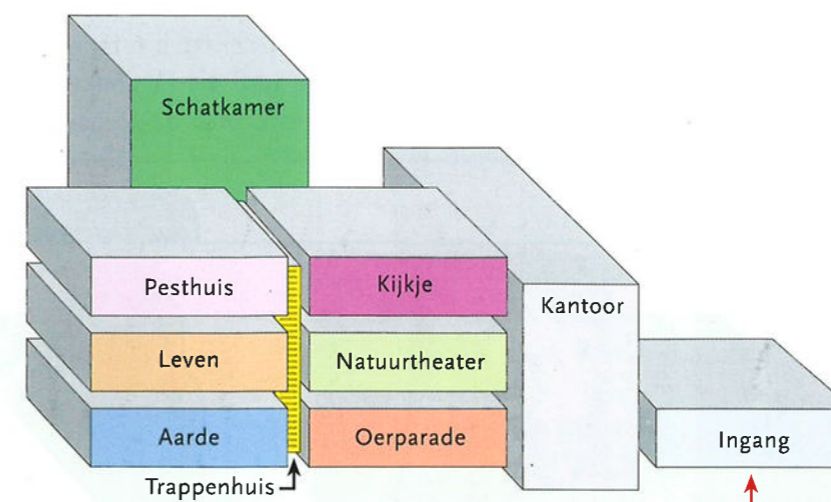

Bij een plattegrond van een gebouw met meerdere verdiepingen, maakt men ook wel eens een **dwarsdoorsnede**.

Een dwarsdoorsnede snijdt als het ware een landschap of gebouw van boven naar beneden dwars door midden. Zo kun je zien uit welke lagen het is opgebouwd.

Hieronder zie je een dwarsdoorsnede van een museum. Je bent bijvoorbeeld in het natuurtheater.

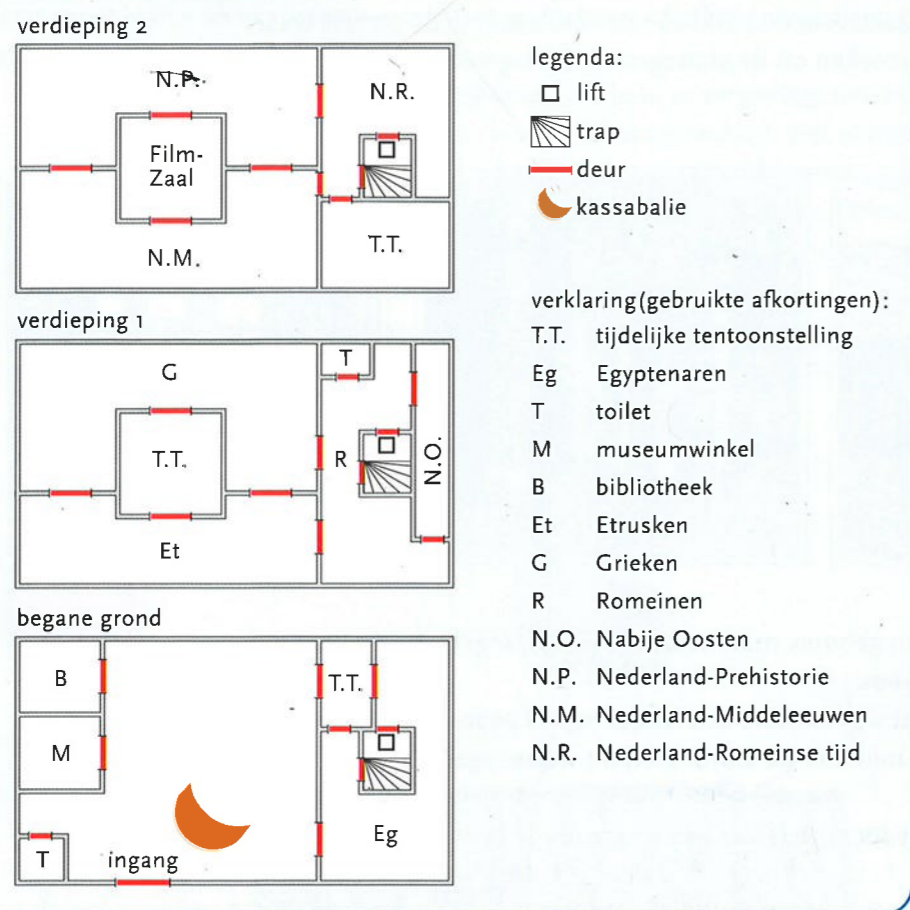
Op de dwarsdoorsnede van het museum kun je zien dat je op de eerste verdieping bent. Als je ook de oerparade wilt bekijken moet je dus naar beneden.

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 30

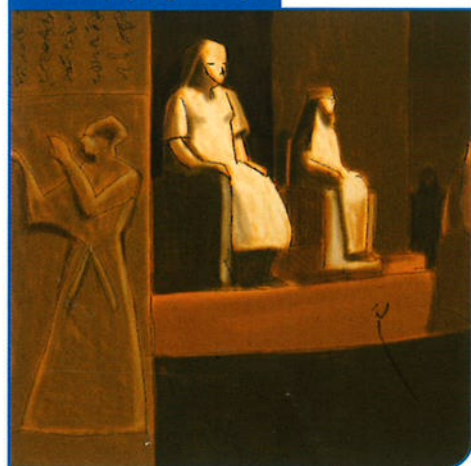
Bron 1 (opgave 1, 2 en 3)

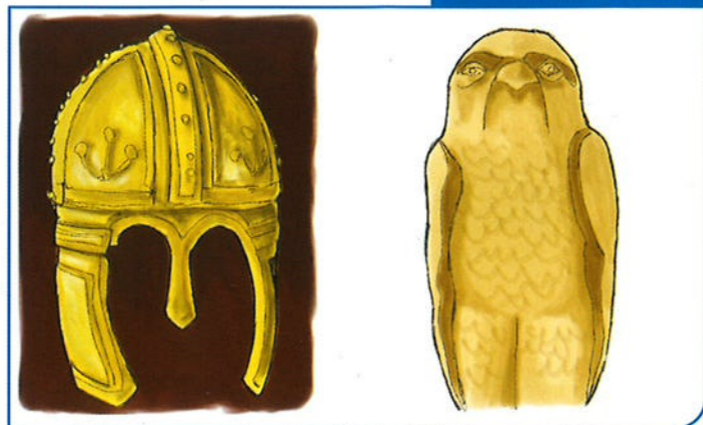
Bron 2 (opgave 1)

'Hé kijk!' roept Joris. Hij loopt naar een volgende vitrine.
 'Sst!' doet zijn vader. 'Niet zo hard praten.'
 'Maar kijk dan! Dat is een trechterbeker. Die hadden de hunebed-
 bouwers vroeger. Op het plaatje in ons boek op school lijkt hij veel groter.'
 Samen met zijn vader bekijkt Joris de kleine aardewerken beker.
 Zijn moeder staat al iets verderop bij *Nederland in de Middeleeuwen*.

Bron 3 (opgave 2)

Bron 4 (opgave 3)

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 31

Bron 1 (opgave 1)

Aankoop nieuwe objecten

	2002	2003	2004	2005
museum Kunstkop				
museum Prachtwacht				

legenda: = 5 schilderijen = 5 beelden

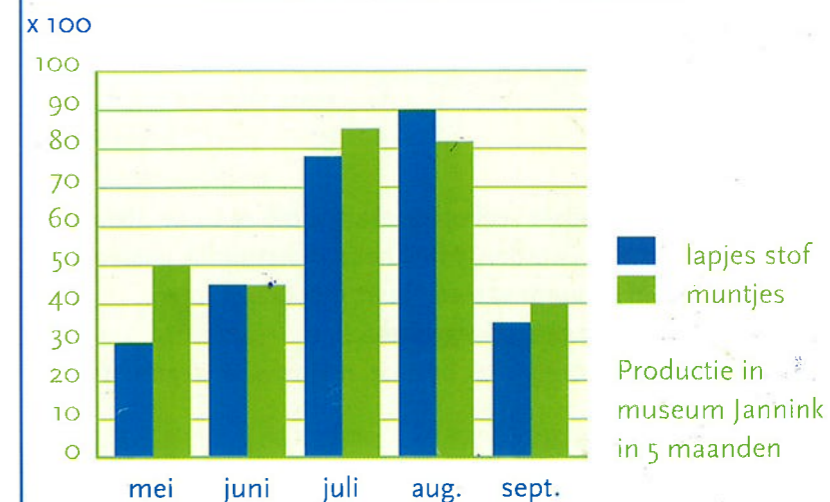
Bron 2 (opgave 2)

Het Bijbels Museum voor kinderen

Ruiken aan bijbelse geuren, een kijkje nemen in een ouderwetse domineeskamer, dwalen door een eeuwenoud herenhuis en in het donker speuren naar voorwerpen uit het oude Egypte. Het kan in het Bijbels Museum!
 Naast de vaste collectie zijn er speciale kinderprogramma's. Voor kinderen van 6 tot 12 jaar is er het unieke **project Op reis met Abraham/Ibrahim, de verhalenzolder van het Bijbels Museum**. Via dit project maken kinderen kennis met verhalen en voorwerpen uit de tradities van jodendom, christendom en islam.

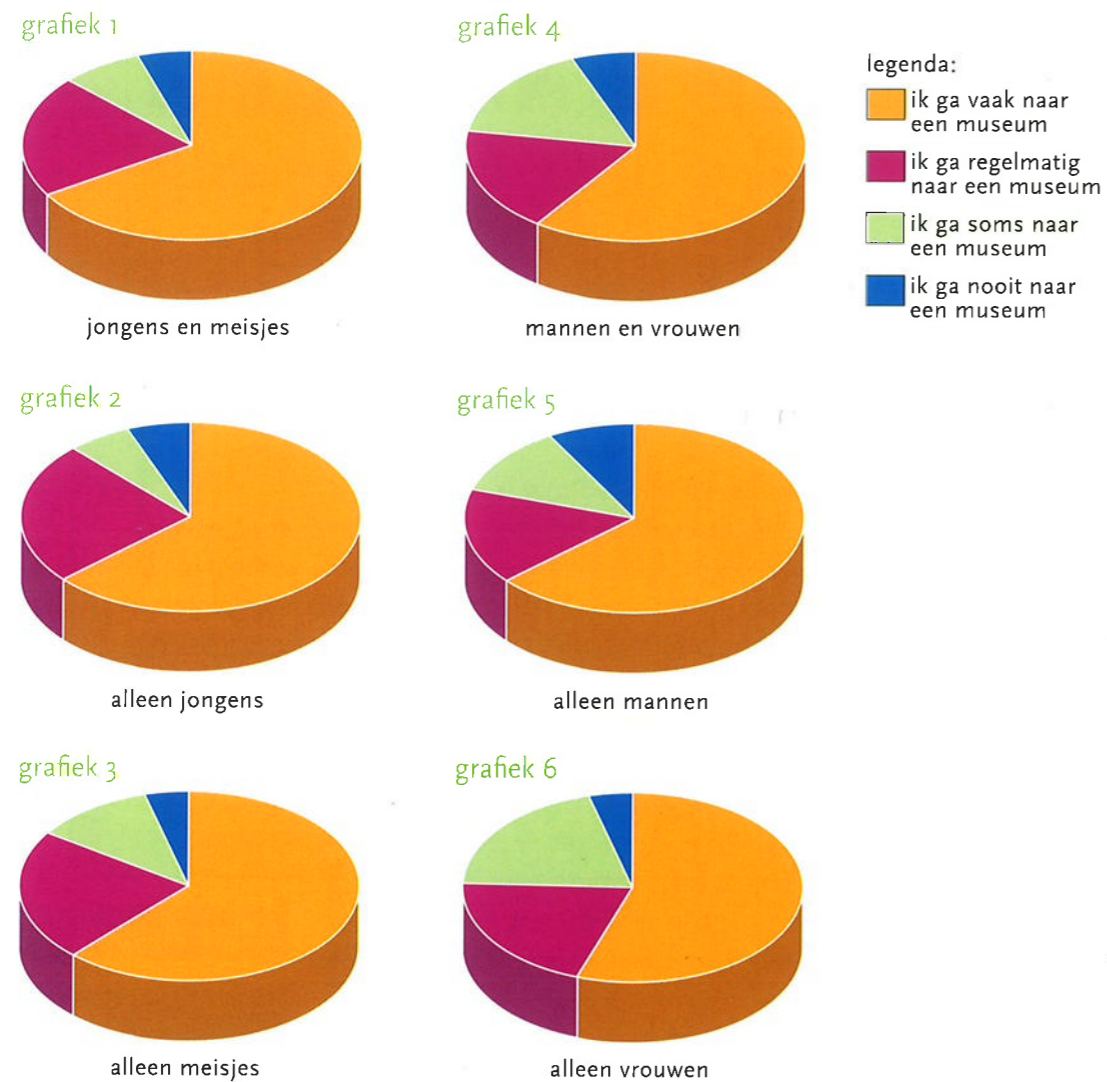
project (het~; -en) 1 ontwerp of plan dat uitgevoerd moet worden # een bouwproject 2 onderwerp waar een groepje leerlingen gezamenlijk een werkstuk over maakt # we zijn bij aardrijkskunde met een project bezig

Bron 3 (opgave 3)

Op een school heeft groep 7 een museumproject gedaan. De hele groep is naar een museum geweest en iedereen heeft een spreekbeurt over een museum gehouden. Aan het einde van het project hebben ze een kunsttentoonstelling gemaakt in de klas. Ouders mogen een avond komen kijken en natuurlijk is het dan een beetje feest. Met koffie, thee, limonade en taart viert de hele groep de afsluiting van het museumproject.

De 'taarten' hierboven lijken veel op de taarten die er bij de afsluiting van het museumproject gegeten worden. Maar het zijn natuurlijk geen echte taarten. Het zijn grafieken in de vorm van een taart met taartpunten. Zo'n grafiek noemen we een **cirkelgrafiek**. De delen waaruit een cirkelgrafiek bestaat, noemen we **segmenten**.

De cirkelgrafieken hiernaast geven de resultaten weer van een (verzonnen) onderzoek naar museumbezoek door de kinderen en hun ouders op de school met het museumproject.

- de cirkelgrafieken 1, 2 en 3 gaan over museumbezoek door de kinderen.
- de cirkelgrafieken 4, 5 en 6 gaan over museumbezoek door hun ouders.

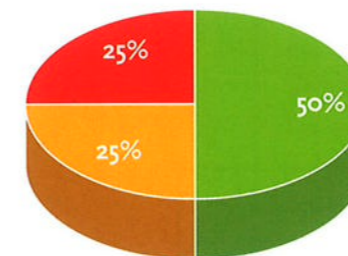
In het onderzoek moesten de ondervraagden aangeven wat voor hen van toepassing was:

- ik ga vaak naar een museum
- ik ga regelmatig naar een museum
- ik ga soms naar een museum
- ik ga nooit naar een museum

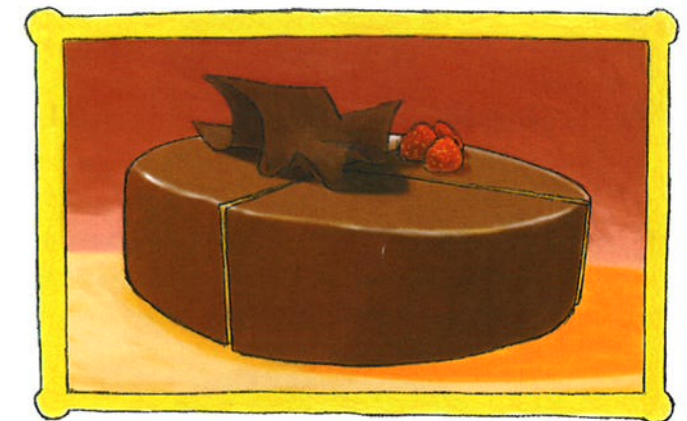
Een cirkelgrafiek is heel goed bruikbaar om **verhoudingen tussen hoeveelheden** aan te geven.

In de cirkelgrafieken 1-3 bijvoorbeeld kun je heel snel zien hoeveel van de kinderen vaak naar een museum gaan. Je ziet direct dat deze groep in deze klas veel groter is dan de groep kinderen die soms naar een museum gaat.

Van een cirkelgrafiek kun je ook vrij gemakkelijk de aantallen per segment bepalen. In onderstaande grafiek kun je aflezen hoeveel kinderen uit de groep van het museumproject er in de vakantie één keer naar een museum zijn geweest. Dat is het grootste segment van de grafiek, precies de helft van de kinderen, dus 50%. Een kwart van de kinderen ging niet naar een museum, dat is dus 25%. De overige 25% ging twee keer of vaker naar een museum.

- legenda:
- gaat in de vakantie één keer naar het museum
 - gaat in de vakantie twee keer of meer naar het museum
 - gaat in de vakantie niet naar het museum

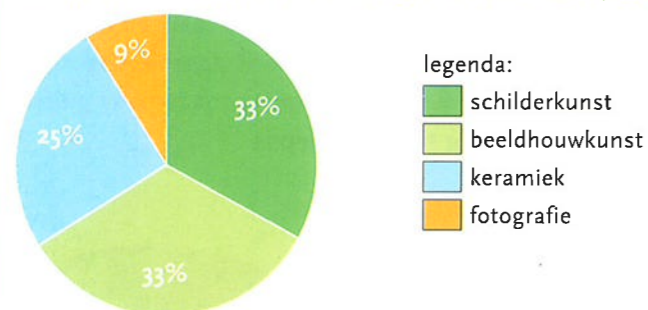
Museum

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 32

Bron 1 (opgave 1)

Verdeling museumcollectie in verschillende categorieën

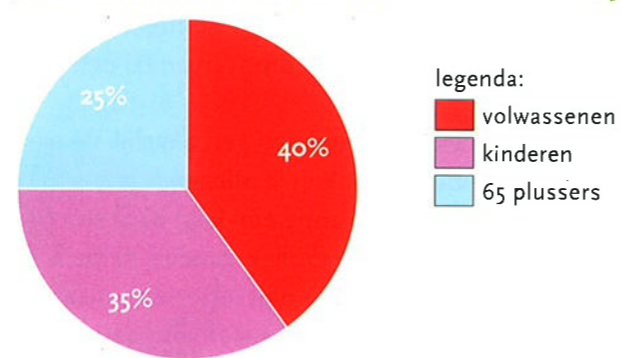

legenda:
 ■ schilderkunst
 ■ beeldhouwkunst
 ■ keramiek
 ■ fotografie

Bron 2 (opgave 2)

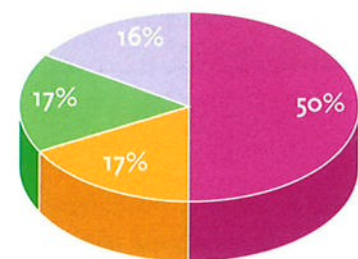
Verskillende bezoekers van een museum in 2005

legenda:
 ■ volwassenen
 ■ kinderen
 ■ 65 plussers

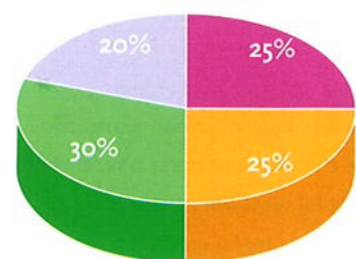
Bron 3 (opgave 3)

Zeemuseum in Wassewijk
Totaal aantal objecten: 2000

legenda:
 ■ schelpen
 ■ koralen
 ■ zee-egels
 ■ zeesterren

Zeemuseum in Schevenaar
Totaal aantal objecten: 3000

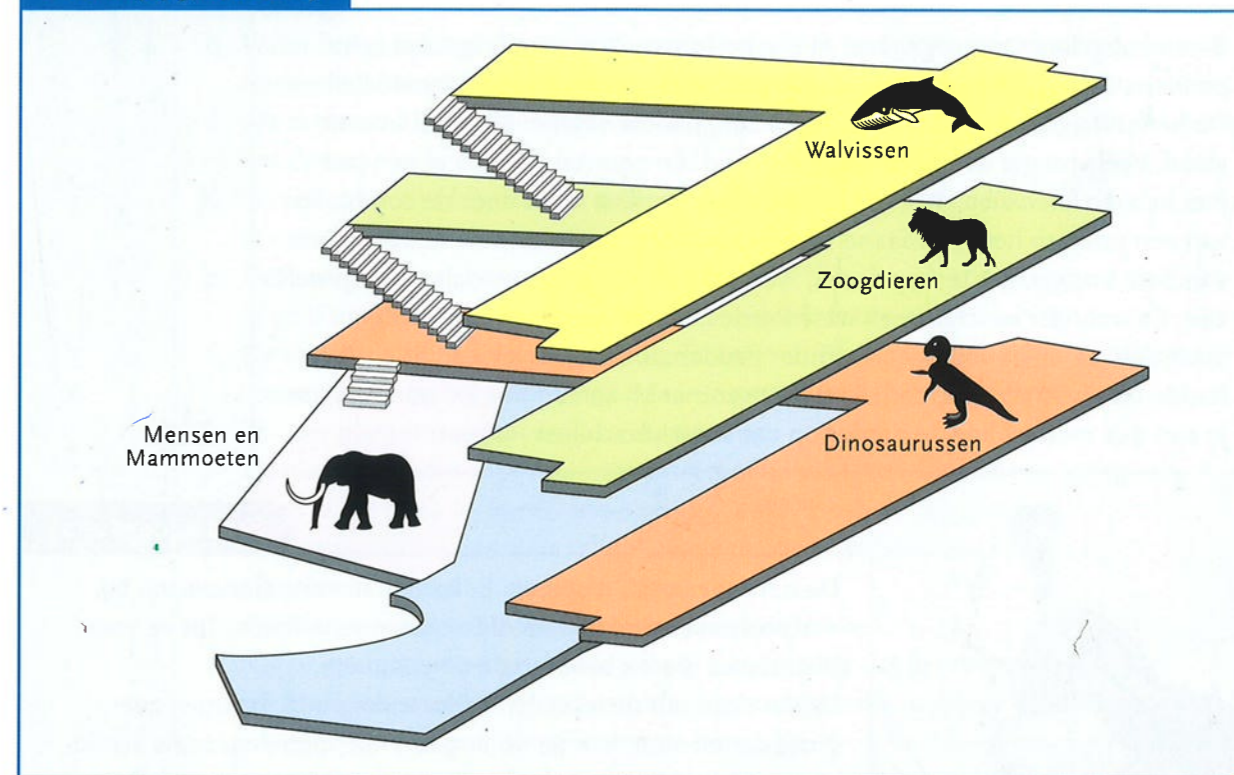
legenda:
 ■ schelpen
 ■ koralen
 ■ zee-egels
 ■ zeesterren

Museum

GEBRUIK HIERBIJ WERKBOEK BLZ. 33

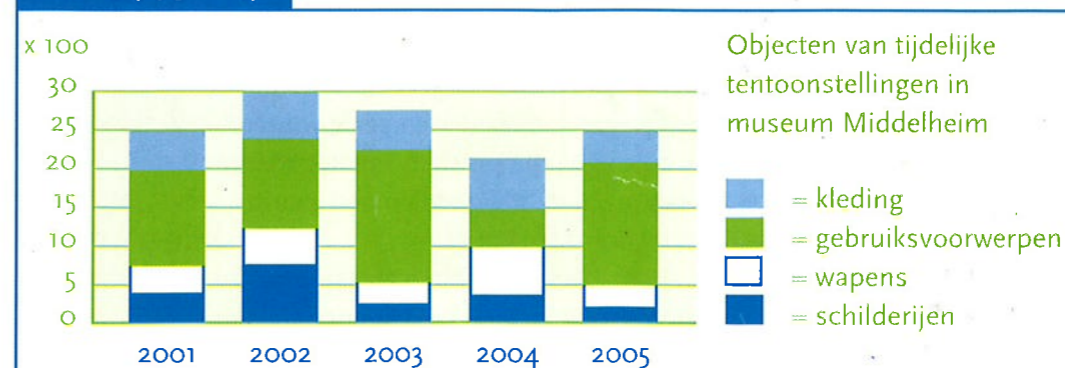
Bron 1 (opgave 1 en 2)

Bron 2 (opgave 3)

Slot (het~) 1 (-en) sluiting met een verend deel of een uitschietend staafje, die je meestal open en dicht doet met een sleutel # de deur op slot doen; een fietsslot; het slotje van een halsketting; hij zit achter slot en grendel: (uitdr.) in de gevangenis, opgesloten 2 einde van bijv. een verhaal, een film > besluit # tot slot wil ik nog opmerken dat...; ten slotte: (uitdr.) in de laatste plaats, om mee te eindigen; per slot van rekening: (uitdr.) alles goed beschouwd 3 (-en) kasteel dat beschermd is tegen aanvallen > burcht # slot Loevestein

Bron 3 (opgave 4)

Objecten van tijdelijke tentoonstellingen in museum Middelheim
 ■ = kleding
 ■ = gebruiksvoorwerpen
 ■ = wapens
 ■ = schilderijen